

WILEY

The Scandinavian
Journal of Economics

Ekonomisk-statistisk återblick på året 1905

Author(s): I. Flodström

Source: *Ekonomisk Tidskrift*, Årg. 8 (1906), pp. 122-149

Published by: Wiley on behalf of The Scandinavian Journal of Economics

Stable URL: <http://www.jstor.org/stable/3437148>

Accessed: 20-06-2016 08:24 UTC

Your use of the JSTOR archive indicates your acceptance of the Terms & Conditions of Use, available at

<http://about.jstor.org/terms>

JSTOR is a not-for-profit service that helps scholars, researchers, and students discover, use, and build upon a wide range of content in a trusted digital archive. We use information technology and tools to increase productivity and facilitate new forms of scholarship. For more information about JSTOR, please contact support@jstor.org.

Wiley, *The Scandinavian Journal of Economics* are collaborating with JSTOR to digitize, preserve and extend access to *Ekonomisk Tidskrift*

Ekonomisk-statistisk återblick på året 1905.

Af I. Flodström.

I 1899 års årgång af Ekonomisk Tidskrift offentliggjordes ett förslag till en officiell årlig publikation under titeln: Preliminära statistiska meddelanden för år . . . , hufvudsakligen afsedd att till ett lättare öfverskådligt helt sammanföra de i början af hvarje år på spridda håll offentliggjorda statistiska data från det senast förflutna året, som kunde tjäna till belysning af det årets allmänna ekonomiska karaktär. Såsom särskildt motiverande utgifvandet af en sådan publikation framhölls — utom det allmänna intresse, ett tidigt offentliggörande af vissa ekonomiska data kunde äga — önskvärdenheten af att riksdagen blefve satt i stånd att vid sina inkomstberäkningar noggrannare än nu kan ske uppskatta det senast gångna årets ekonomiska resultat, hvilket i vissa afseenden är för beräkningarna bestämmande. Förslaget, tvenne gånger underställt Statistiska Centralbyråns pröfning, har af byrån båda gångerna afstyrkts, och har förf. därför nu gjort ett försök att på egen hand realisera detsamma — ett försök som naturligtvis icke kunnat utfalla lika lyckligt som om arbetet utförts med offentliga medel, men som dock torde kunna gifva en föreställning om hvad förf. åsyftat och som måhända framdeles kan komma att med bättre framgång återupprepas.

Fördelarna af att kunna så noggrannt och tillförlitligt som möjligt beräkna statsinkomsterna äro naturligtvis störst under tryckta perioder, då man har behof af en strängare hushållning än eljest. Sådana perioder kunna, som man vet, vara ihållande, och ofta har man under dem intet annat att göra än upptaga de särskilda inkomstposterna i hufvudsak oförändrade år från år. Men i depressionsperioder kunna, liksom i perioder af ekonomiskt uppsving, afbrott inträda, och en svår skattepolitisk situation skulle mången gång lätt kunna räddas, om man blott med noggrannhet visste, när afbrottet eller omkastningen borde anses hafva ägt rum.

Vi erinra oss alla den skarpa motsatsen i ekonomiskt hänseende mellan 1890-talets tidigare och senare skeden. Men hvilket år bildade vändpunkten? S. k. praktiskt folk säga 1896 eller däromkring. En s. k. teoretiker, som undertecknad, trodde sig dock redan på sommaren 1893 finna tecken till en inträdande förbättring. Det var bara en småsak: frekvensen vid en af Sveriges större brunns- och badorter, som flere år varit mycket låg, vann ifrågavarande sommar ett plötsligt och af yttre omständigheter oförklarligt uppsving. Några andra små tecken hänvisade ock på »bättre tider». När så sparbanksstatistiken för 1893 blifvit utarbetad, visade den, att året utmärktes af ett insättningsöfverskott af mer än 6 mill. kronor, medan de tre föregående åren haft uttagningsöfverskott af resp. 3.7, 1.8 och 4.6 mill. kronor, och 1893 års fattigvårdsstatistik kunde berätta, att beloppen af till fattiga utom fattigvårdsanstalterna utbetalade understöd första gången på många år visat en fallande tendens.

Hade nu en tidigare kännedom af dessa data kunnat äga någon betydelse för inkomstberäkningen, särskildt beräkningen af bevillningen? För att kunna svara härpå, böra vi dels ihågkomma, att det är 1894, icke 1893 års bevillningstaxering som i enlighet med bevillningsförordningens bestämmelser i hufvudsak återspeglar resultaten af 1893 års rörelse, dels draga oss till minnes, att jämlikt förut gällande statsregleringsgrunder 1894 års bevillning ingick i samma års riksstat och därför till sitt belopp beräknades redan vid 1893 års riksdag. Men vid denna riksdag kunde ännu icke det under årets lopp försiggående ekonomiska omslaget vara känt. Tidigast i början af 1894 skulle man kunnat äga tillräckligt många statistiska data från det förflutna året för att med någon grad af säkerhet kunna bedöma dess ekonomiska utfall; men då var det för sent att för inkomstberäkningen draga nytta af denna kännedom. Vid 1902 och 1903 års riksdagar genomfördes emellertid i detta afseende en reform, och från och med 1904 (1905 års stat) ingår bevillningen i det års riksstat, under hvilket den till statskassan inflyter, d. v. s. det efter respektive taxering i hvarje fall närmast påföljande året, hvars stat uppgöres af riksdagen det år, då och för hvilket taxeringen sker.¹ Om samma grunder varit följda äfven under 1890-talet, skulle alltså 1894 års bevillning hafva bort beräknas af 1894 års riksdag, och för denna hade 1893 års ekonomiska utfall till sina hufvuddrag mycket väl kunna hafva

---

¹ Beträffande inkomstskatten följas tyvärr ännu samma principer som förut beträffande bevillningen. En ändring skulle kunna ske genom upptagande af ett lån eller genom en årlig afsättning under några år till en kommande statsreglering.

varit känt. Men skulle man kunnat lita på den ekonomiska statistikens anvisningar? Låt oss se.

Taxeringsbeloppet för »inkomst af rörelse eller yrke eller eljest» uppgick till:

År.	Taxeringsbelopp.	Ökning (+) eller minskning (—) fr. föreg. år.
1890	255 269 000 kr.	—
1891	254 281 000 »	— 988 000 kr.
1892	253 464 000 »	— 817 000 »
1893	245 737 000 »	— 7 727 000 »
1894	254 546 000 »	+ 8 809 000 »
1895	265 019 000 »	+ 10 473 000 »

Efter nedgång under åren 1891—1893 inträder, som vi häraf se, en stark ökning 1894, fortsättande 1895 (och många följande år). Men härmed följer naturligtvis också starkt ökade bevilningsbelopp. År 1891 utgjorde ökningen i hela bevilningen (inber. fastighets-, kapitalinkomstsm. m.) 42 000 kronor, 1892 38 000 kronor, 1893 (fördubbling af fastighetsbevilningen samt allmän fastighetsuppskattning) 772 000 kronor, men 1894 151 000 och 1895 133 000 kronor. — Mot nutida växlingar i bevilningsbeloppen utgöra dessa naturligtvis endast en obetydlighet.

Af mindre betydelse är ju en pålitligare grundval för inkomstberäkningen under högkonjunktursperioder sådana som den närvarande, då en misräkning på en eller annan million har föga att betyda. Men äfven i gynnsamma konjunkturer kunna plötsliga och oväntade omslag inträda liksom i ogynnsamma, omslag hvilka kanske icke omedelbart gifva sig så starkt till känna, att allmänheten fäster uppmärksamhet därvid. Statistiken är i stånd att äfven i sådana fall gifva en anvisning — en sorts stormsignal, som i tid manar till att refva segel; och genom att taga den statistiska barometerns anvisningar i akt kunde riksdagen säkerligen mången gång undkomma långt i tiden verkande obehagligheter i statsregleringsväg.

* * *

Hvad året 1905 beträffar, synes det icke utmärkas af några större oregelbundenheter, såsom genom följande kortfattade öfersikt af några dess detaljer skall närmare påvisas.

Emigrationen till främmande världsdelar öfver Göteborg, Malmö, Helsingborg och Stockholm (men icke med järnväg till Norge och därefter öfver norska hamnar) har utgjort 17 341 personer eller 2 103 mer än år

1904 men betydligt mindre än de båda åren 1902 och 1903 (med resp. 29 001 och 29 944). Man har stundom velat göra troligt, att växlingarna i utvandringstalen väsentligen skulle vara beroende på de ekonomiska förhållandena i det land, som utgör emigrationens hufvudsakliga mål, nämligen Nord-Amerika; och gifvet är naturligtvis också, att dessa förhållanden på emigrationen måste utöfva inflytande. Men då statistiken visar, att de ekonomiska svängningarna under långa årsföljder oftast pläga vara fullkomligt likartade i de mest skilda trakter åtminstone af de i ständig affärsberöring med hvarandra stående världsdelarna Europa och Amerika (se en uppsats af förf. i Statsökonomisk Tidsskrift 1896) och då förhållandena i Sverige sällan bilda något utprägladt undantag från de allmänna förhållandena i vår världsdel, skulle tydligtvis, om Amerikas attraktions- eller repulsionskraft vore af större betydelse för utvandringen än goda och dåliga tider i Sverige, den största utvandringen i regeln inträffa under goda tider i vårt land och den minsta under dåliga tider. Men att så icke är förhållandet, torde vara allmänt bekant. Vid en närmare undersökning finner man också, att utvandringstalen noga följa konjunkturerna här hemma (hvaraf alltså följer, att konjunkturerna i Nord-Amerika under normala förhållanden spela en långt mindre roll med afseende på emigrationens storlek än man antagit). Men man måste aktgifva på, att emigrationen först efter någon tid, ungefär ett år, influeras af den allmänna ekonomiska ställningen i landet. Emigrationssiffrorna äro därför utmärkande för det år som i hvarje fall närmast förutgått, icke för den tid, de själfva afse; nedgången år 1904 betyder i själfva verket att *året 1903* varit godt, likasom den lilla ökningen år 1905 angifver, att *året 1904* icke varit fullt så godt som 1903 (men tydligtvis mycket bättre än både 1901 och 1902).

Den stora tillströmningen till *de offentliga arbetsförmedlingsanstalterna* — 25 128 arbetssökande år 1905 mot 18,188 året förut (se tab. 2) — beror helt och hållet på tillkomsten af ej mindre än fyra nya sådana anstalter (i Lund, Malmö, Stockholm och Sundsvall) under året och kan sålunda ej på något vis sägas beteckna mindre önskvärda förändringar i arbetsmarknadens läge. Den omständigheten, att 1904 anvisats platser åt 50.7 % och 1905 åt endast 49 % af de arbetssökande, har af samma orsak också mindre att betyda.

Med afseende på 1905 års *skörd*, hvarom närmare uppgifter meddelas i tab. 3, afgifves af Statistiska Centralbyrån det allmänna omdömet, att den varit fullt medelmåttig. Tioårsmedeltalet 1895/1904 för sädes-

skörden i dess helhet är 2 294 000 ton, 1905 års motsvarande siffra 2 418 000 ton. Potatisen, som till beskaffenheten varit i norra Sverige god, i det öfriga riket delvis rötskadad, har gifvit en skörd af 26 366 000 hl. mot 18 970 000 hl. i årligt medeltal 1895/1904; skörden af sockerbetor har varit »nära god» — 824 000 ton, mot 505 000, 748 000 och 557 000 ton åren 1902—1904 resp.

Kapitalplaceringen i *aktiebolag och bankbolag* (tab. 4) visar godt förtroende till det ekonomiska läget. Sammanslås de belopp, som anmälts såsom inbetalda i nybildade bolag, med verkställda kapitalökningar i äldre bolag (dock med fränräkning i båda fallen af enskilda banker och folkbanker, som först från och med 1904 anmälts till aktiebolagsregistret), framträda följande siffror för de sista sex åren:

år 1900	kr. 76 063 287
» 1901	» 110 451 978
» 1902	» 116 353 347
» 1903	» 114 855 680
» 1904	» 109 537 354
» 1905	» 118 019 244

hvaraf synes framgå, att tillgången å penningar och andra i bolag gällande värden under 1905 varit riklig nog.

För den svenska *järnhandteringen* har, såsom Järnverksföreningens styrelse skrifver i sin årsberättelse, året 1905 i flera hänseenden varit ett märkligt år. Exporten såväl af tackjärn som af mellanprodukterna göten, smältstycken och råstänger äfvensom af valsade och smidda järnverksprodukter har under större delen af året varit liflig, och den sedan en följd af år pågående ökningen i produktionen af martinmetall (se tab. 5) har under 1905 fortsatt i ännu starkare progression än förut. Denna ökning — från 245 500 ton år 1904 till 280 200 ton år 1905 — har medfört ett ökad tackjärnsbehof, till hvars fyllande årets tackjärnsproduktion, ehuru öfverstigande de två föregående årens, icke skulle hafva varit tillräcklig, om ej samtidigt framställningen af smältstycken och af bessemergöten något minskats.

Produktionen af *ädla metaller* (se tab. 6), förr af afsevärd betydelse, är numera som bekant jämförelsevis ringa, och uppgifterna däröfver äga hufvudsakligen blott ett slags kuriositetsintresse. Såväl guld- som silfvertillverkningen minskas så godt som för hvarje år. Af guld har år 1905 framställts 55½ kilogram, och silfverproduktionen, beräknad i finsilfver, har uppgått till 770 kg. eller mindre än en tredjedel af motsvarande belopp för fem år sedan.

I sammanhang med förestående knapphändiga notiser beträffande landets produktion under 1905 — de enda som redan nu kunna framläggas — må äfven *exporthandeln*, beträffande hvilken uppgifter finnas i tab. 9, i korthet beröras. I motsats till året 1904 — som visar en nedgång i jämförelse med det uppsving, som i detta hänseende karakteriserade i viss mån 1902 och i stor styrka 1903 — har 1905 åter en ökning, om än efter de preliminära beräkningarna att döma mindre kraftig, att uppvisa. En brist i dessa beräkningar — utom deras ofullständighet — är emellertid, att värdeuppskattningarna måst ske med användande af 1904 års antagna medelpriser, hvilket antagligen haft till följd, att resultatet utfallit något för lågt. I allmänhet har nämligen, såsom af tab. 11 och där intagna »Index Number» framgår, år 1905 utmärkts af prisstegring, knappast dock så stor som af indextalen antydes.

Bland de särskilda utförselartiklarna intaga som vanligt trävaror det mest framstående rummet. Statistiken öfver denna exportgren har fr. o. m. 1905 i hög grad vunnit i tillförlitlighet på grund af den omständigheten, att oarbetade, bilade och sågade trävaror äfvensom trämassa med detta år underkastats en särskild exportafgift. I följd häraf är man emellertid något oviss i fråga om jämförbarheten af årets siffror med det närmast föregående årets. 1905 visar i allmänhet en icke oväsentlig ökning (det undantag, som artikeln grufstolpar synes göra, torde blott vara skenbart, beroende på, att angifningen numera sker i fast, men förut antagligen i skrymmande mått), och priserna hafva, enligt Sägverks- och trävaruexportföreningens styrelses årsberättelse, varit jämna, om än utan synnerlig tendens till stigning. Enligt samma berättelse har exporten af sågad vara, räknad i standards, uppgått till:

	Standards.	Storbri- tannien	Frankrike o. biländer.	D ä r a f t i l l				
				Tyskland.	Danmark.	Holland.	Syd-Afrika.	Norge.
1905	973 076	378 861	170 761	140 476	78 298	92 611	25 859	11 001
04	915 390	354 428	173 350	107 369	71 065	80 670	23 364	28 250
03	1 039 462	440 718	159 316	97 743	79 874	80 940	82 315	20 553

Beträffande fördelningen på olika länder bör anmärkas, att äfven i fråga härom 1905 års statistik afviker från föregående års så till vida, att uppgifterna om destinationsort numera afse det land, hvartill varorna sålts. eller i försäljningsändamål destinerats (förut det land, hvartill de omedelbart försändts).

Trämasse-(pappersmasse-)exporten visar ökning för kemisk, men minskning för mekanisk massa. Arbetade trävaror hafva nedgått med 1.8 mill. kronor.

Utförseln af järn och stål har, såsom förut nämnts, varit i stigande så godt som öfver hela linjen. Ökning utmärker ock, bland arbetade varor, papper ($3\frac{1}{2}$ mill. kr.), arbetad sten (2 mill. kr.) och tändstickor ($\frac{3}{4}$ mill. kr.), hvaremot smörutförseln nedgått (med 2 mill. kr.). Af andra varor har ökning inträdt för färsk fisk — sill och annan — med 2 mill., oberedda hudar med $1\frac{1}{2}$ mill., järnmalm med 2 mill., oarbetad sten med $\frac{3}{4}$ mill. och ägg med $\frac{1}{2}$ mill. kronor, under det exporten af frukter och bär nedgått med omkring 1 mill. kr. i värde.

Färnvägstrafiken (tab. 7) visar i de särskilda posterna såväl af trafik som inkomster en stegring, som dock till väsentlig del endast beror på att redogörelser för 1905 ingått från några enskilda järnvägar, hvilka förut ej lämnat uppgifter till statistiken. Bruttoinkomstbeloppet per dag och bankilometer har dock, såsom förut, något ökats, nämligen från 23'22 till 23'69 kronor (för statsbanorna från 34'38 till 35'65 kr. och för de enskilda banorna från 17'40 till 17'70 kr.). Motsvarande tal för åren 1900—1903 voro resp. 22'58, 21'92, 21'65 och 22'63 kronor. — Till den proportionsvis starkare bruttoinkomstökningen för statsbanorna år 1905 har särskildt malmtrafiken å bandelen Kiruna—Riksgränsen bidragit.

Med afseende på *sjöfarten*, hufvudsakligen mellan Sverige och utlandet, lämnas några antydningar genom tab. 10, hvari uppgifter meddelas om uppbörden af lastpenningar samt fyr- och båkafigifter. Enligt dessa skulle någon nedgång hafva inträdt sedan 1904, som i sin tur står tillbaka för rekordåret 1903. *Handelsflottan* åter, hvars transportförmåga ända sedan 1896 varit i stark och oafbruten tillväxt, har under det förflutna året, såsom framgår af tab. 8, vunnit en mer än vanligt stor ökning, hufvudsakligen genom inköp af stora ångare från utlandet; tonnaget vid 1905 års slut torde i verkligheten till och med vara något större än tabellens siffror angifva. Hvad särskildt ökningen genom nybyggnad inom riket beträffar, har den dock icke utmärkts af några framsteg.

Importhandeln visar visserligen en stegring, men som, efter de preliminära siffrorna (tab. 9) att döma, på det hela kan kallas obetydlig, jämförd med de tre närmast föregående årens. Bland varor, för hvilka minskning inträdt, ådraga sig följande uppmärksamhet: saltad fisk (1 mill. kr.), fläsk (1 mill. kr.), ägg (0'6 mill. kr.; jfr den ökade exporten), hafre, hvete och råg (tillsammans $10\frac{1}{2}$ mill. kr.), beredda hudar (1'1 mill. kr.) samt stenkol och koks (1'4 mill. kr.) Ökning uppvisa bl. a.: ångfartyg (2'7 mill. kr.), oarbetad kautschuk m. m. ($1\frac{1}{4}$ mill. kr.), gödningsämnen, inber. chilesalpeter ($1\frac{1}{4}$ mill. kr.,

hwaremot dock finnes en minskning på $\frac{1}{3}$ mill. kr. för superfosfat), majs, kli och oljekakor (tillsammans $1\frac{1}{4}$ mill. kr.), bomull (2 mill. kr.), humle ($\frac{3}{4}$ mill. kr.), kaffe ($3\frac{1}{2}$ mill. kr.), renade mineraloljor ($1\frac{1}{2}$ mill. kr.), socker, raffineradt och oraffineradt (3 mill. kr., däraf oraffineradt 2·6 mill. kr.) samt sidenväfnader (1·2 mill. kr.) Årets enorma råsockerimport (20 000 ton) är tydligen framkallad icke af ett mer än vanligt stort behof — ty betskörden har varit jämförelsevis god — utan af de nya bestämmelser för sockerbeskattningen, som skola träda i kraft den 1 sept. innevarande år.

Att importen i dess helhet år 1905 icke varit synnerligen stark, därom vittnar i sin mån också beloppet af debiterade tullavgifter (tab. 10). Detta belopp uppgick nämligen till 60·4 mill. kronor eller blott 200 000 kronor mer än 1904, oaktadt bland 1905 års debiterade tullmedel ingår det exceptionellt höga beloppet af minst $4\frac{1}{2}$ mill. kronor endast för i spekulations-syfte infördt råsocker.

Prisrörelsen har, efter *markegångssättningen* att döma (tab. 11), nästan öfver hela linjen varit i uppgående, om än stegringarna äro af mindre betydelse. Ett undantag bland de å listan upptagna artiklarna bildar hafre; ett annat undantag, af listan icke framgående, är potatis, hvarå priset vid Skånebrännerierna under senast förflutna bränningsperiod varit 1·75—2·00 kr. per hektoliter mot 2·50—2·60 kr. säsongen 1904—05¹. — Att äfven å världsmarknaden priserna i allmänhet varit i stigande visa den bekanta engelska tidskriften *Economist's* i samma tabell införda indextal; talet för december 1905 är det högsta som på många år förekommit, företrädesvis beroende på de höga priserna å järn och stål, som årsslutet har att uppvisa.

I de 33 större *enskilda sparbanker*, från hvilka uppgifter på enskild väg erhållits (se tab. 12) och hvilkas omsättningsbelopp pläga motsvara ungefär hälften af samtliga enskilda sparbankers, hafva under 1905 insättningar öfverstigit uttagningarna med tillsammans 2·5 mill. kr., mot 6·4 mill. år 1904 och 4·9 mill. år 1903. Motsvarande belopp sistnämnda år i samtliga enskilda sparbanker utgjorde 13·9 mill. kr. Såsom fullt representativa för sparbanksrörelsen i allmänhet få visserligen de i tabellen upp-

¹Jfr en tabell å sid. 100—101 i Meddelanden från K. Kommerskollegii afdelning för arbetsstatistik, 1:sta häftet 1906, upptagande medelpris för ett antal viktigare orter i riket å följande varor: skummad mjölk, landssmör, rågmjöl, potatis, gula ärter, nötkött, fläsk, salt sill, kaffe och bitsocker. Mellan senare halfåret 1904 och senare halfåret 1905 har enligt denna tabell inträdd prisstegring för samtliga där upptagna varor utom mjölk och ärter, hvarå priset varit oförändradt, samt potatis, som från januari till december 1905 nedgått från 30 till 24 öre per 5 liter.

tagna stora sparbankerna — bland hvilka sju af de allra största tillhöra Skåne — knappast anses; en jämförelse för åren 1900—1903 (se tabellen) visar dock, att på det hela en ganska stor öfverensstämmelse varit för handen, hvarför de slutsatser, till hvilka tabellens siffror gifva anledning, utan tvifvel få betraktas såsom jämförelsevis säkra.

I *postsparbanken* (tab. 13) har ett uttagningsöfverskott uppstått å 2.6 mill. kr. mot 0.9 mill. närmast föregående år, — alltså en försämring. Att uttagningarna i postsparbanken under de senare åren — från och med 1899 — regelbundet öfverstiga insättningar, har sin förklaring dels i den för det sista decenniets allmänna ränteförhållanden låga räntefoten dels troligen ock i de afskräckande formerna för utfående af deponerade medel.

Innestående belopp å *bankernas sparkasseräkningar* (tab. 14) uppgår vid 1905 års slut till 186.6 mill. kronor. Ökningen under året har utgjort 19.4 mill. mot resp. 12.4, 13.8, 24.4 och 25.9 mill. kr. åren 1901—1904. I de särskilda slagen af banker har utvecklingen varit följande:

	Enskilda banker.		Större aktiebanker.		Mindre aktiebanker.		Tillsammans.	
	Räknings- hafvare.	Belopp, tusen kr.	Räknings- hafvare.	Belopp, tusen kr.	Räknings- hafvare.	Belopp, tusen kr.	Räknings- hafvare.	Belopp, tusen kr.
^{31/12} 1905	142 757	64 089	244 368	102 875	47 009	19 631	434 134	186 595
» 04	124 194	59 275	206 082	90 760	40 177	17 186	370 453	167 221
» 03	87 266	42 590		223 331	98 740		310 597	141 330
» 02	79 417	37 488		177 448	79 403		256 865	116 891
» 01	82 413	41 291		140 704	61 837		223 117	103 128

Medelbeloppet per räkningshafvare har alltså utgjort 1901—1905 successive 462, 455, 455, 451 och 430 kronor, hvilket antyder en till allt vidare befolkningslager utbredd användning af ifrågavarande räkning.

Af de olika bankräkningar intressera vidare i detta sammanhang de, som angifva *ställningen till utlandet*. Går man tillbaka ända till år 1896, finner man följande förhållanden i runda tal:

	Fordringar på räkn. med utl. banker o. ban- kurer, kr.	Diskonterade o. köpta utrikes växlar, kr.	Summa utländska fordringar, kr.	Skulder på räkn. med utl. banker o. bankirer, kr.	Saldo fordringar (+) eller skulder (—), kr.
1896	55 828 000	33 421 000	89 249 000	22 746 000	+ 66 503 000
97	53 241 000	40 889 000	94 130 000	35 653 000	+ 58 477 000
98	42 591 000	41 765 000	84 356 000	50 063 000	+ 34 293 000
99	62 772 000	45 300 000	108 072 000	54 643 000	+ 53 429 000
1900	50 191 000	48 185 000	98 376 000	46 482 000	+ 51 894 000
01	54 339 000	33 866 000	88 205 000	43 299 000	+ 44 906 000
02	43 940 000	33 705 000	77 645 000	51 287 000	+ 26 358 000
03	47 950 000	34 714 000	82 664 000	45 412 000	+ 37 252 000
04	58 047 000	34 943 000	92 990 000	77 142 000	+ 15 848 000
05	59 852 000	30 694 000	90 546 000	97 047 000	— 6 499 000

Under året har alltså den utrikes växelportföljen minskats, detta beroende på att riksbanken i våras med en stor del af sina utrikes valutor sökte hjälpa de enskilda bankerna att klarera sina utrikes mellanhafvanden, en åtgärd som emellertid icke haft några andra synliga följder. Skuldsumman har hastigt ökats — hvartill dock i viss mån bidragit ett ändradt redovisningssätt, jämlikt hvilket i de sista månadsrapporterna bland utländska skulder äfven upptagits privatbankernas hos utländska banker för belåning »pensionerade» (hypotetiserade) växlar —, och beloppet af utländska skulder utgör vid årsskiftet 97 mill. kronor i stället för 77 mill. år 1904 och 45 mill. år 1903. Året slutar därför med en underbalans gentemot utlandet af 6·5 mill. kronor mot ett öfverskott af 44·9 mill. år 1901, 26·4 mill. år 1902, 37·3 mill. år 1903 och 15·8 mill. år 1904.

Hvad 1905 års *taxering* för bevillning och inkomstskatt beträffar, visar den ett fastighetsvärde af 170 mill. kronor mot 143 mill. kronor året förut (allmän fastighetsuppskattning har dock icke ägt rum) samt en ökning af beloppen af för bevillning och för inkomstskatt uppskattad inkomst med resp. 48·5 och 59·2 mill. kr. mot resp. 64·5 och 77·7 mill. kronors ökning år 1904. Sistnämnda taxeringar stödjade sig dock som bekant i hufvudsak på förhållandena under det hvarje särskild taxering närmast föregående år, hvarför den mindre stegringen för året 1905 endast utmärker, att 1904 varit mindre gifvande än 1903.

*   *   *

Sammanfatta vi hufvuddragen af den utredning, som ofvan gifvits, torde om året 1905 i ekonomiskt hänseende kunna sägas, att det inom ledande produktiva och kreditgifvande kretsar utmärkts af tillit till och goda förhoppningar på konjunkturen. Därom vittna de mer än vanligt stora placeringarna af kapital i aktiebolag och de likaledes ovanligt stora inköpen af utländskt skeppstonnage. Penningar hafva af bankerna upplånats i utlandet i långt större utsträckning än förut. Skörden har icke heller gifvit anledning till klagan, och prISRörelsen har varit i ett säkert om ock ringa uppåtående. Men de förhoppningar, man synbarligen hyst, hafva klen t realiserats. Den i direktare beröring med den konsumerande allmänheten stående och i följd däraf säkrare kännning af det verkliga läget ägande importhandeln har visat stor tillbakadragenhet, utrikes sjöfarten tyckes ha gått tillbaka, järnvägstrafikens tillväxt har varit ringa, och ehuru bland särskilda näringsgrenar bl. a. den viktiga järnhandteringen utmärkts af oförtydbar framgång, synes det produktiva arbetets utbyte i allmänhet

hafva varit afsevärdt mindre än under de två närmast föregående åren. Däröfver vittnar, utom handels- och transportrörelsens låga siffror, rörelse-resultatet såväl i de enskilda sparbankerna och postsparbanken som i bankernas sparkassar. Icke utan skuld härtill äro utan tvifvel årets stora arbetsinställelser, som resulterat i ett antal förlorade arbetsdagar, uppgående (enligt uppgift i sista häftet af Meddelanden från K. Kommerskollegii afdelning för arbetsstatistik) till omkring 2 500 000 — hvaraf för den mekaniska verkstadsindustrien 2 200 000 — mot 450 000 år 1904 och 500 000 år 1903.

För att härutaf kunna draga slutsatser beträffande utfallet af årets taxering, torde först en återblick öfver en längre årsföljd behöfva göras, hvartill följande tabell lämnar nödigt material.

År	Uppskattad inkomst af rörelse m. m. Ökning (+) el. minskning (—), mill. kr.	Emigranter till främmande världsdelar öfver hamnstäderna	Importvär- dets ökning (+) el. minskning (—), mill. kr.	Öfverskott af in- sättningar (+) el. uttagningar (—), mill. kr., i:		Tillväxt å sparkasse- räkning i bankerna, mill. kr.	Relativa skördevär- den (från o till och med 10; medel- skörd 6).	Gifter- målsfre- kvens %	Sauer- beck's all- männa pristal.
				de ensk. spar- bankerna	post- spar- banken				
1890	+ 24·3	25 508	...	— 3·7	+ 4·2	...	7·5	5·99	72
1891	— 1·0	32 454	...	— 1·8	+ 2·8	...	6·4	5·83	72
92	— 0·8	33 240	...	— 4·6	+ 2·6	...	7·8	5·69	68
93	— 7·7	31 822	...	+ 6·1	+ 3·2	...	5·9	5·65	68
94	+ 8·8	8 246	...	+ 6·2	+ 5·4	...	6·6	5·74	63
95	+ 10·5	12 708	...	+ 5·1	+ 7·6	...	6·2	5·87	62
1896	+ 20·1	12 919	+ 14·0	+ 8·0	+ 9·7	...	6·7	5·95	61
97	+ 29·2	8 926	+ 50·0	+ 10·3	+ 6·7	...	6·5	6·06	62
98	+ 41·1	7 321	+ 46·9	+ 5·0	+ 4·0	...	7·4	6·14	64
99	+ 27·9	10 192	+ 49·5	— 4·3	— 6·1	...	5·3	6·24	68
1900	+ 32·0	14 202	+ 30·1	+ 2·9	— 5·4	+ 15·2	7·3	6·15	75
1901	+ 15·9	17 960	— 68·6	+ 8·9	— 4·1	+ 12·4	6·0	6·07	70
02	— 14·9	29 001	+ 38·9	+ 8·3	— 2·1	+ 13·8	6·0	5·96	69
03	+ 11·3	29 944	+ 29·7	+ 13·9	— 1·3	+ 24·4	6·8	...	69
04	+ 27·6	15 238	+ 43·6	¹⁾ + 15·0	— 0·9	+ 25·9	5·7	...	70
05	+ 20·1	17 341	¹⁾ + 4·5	¹⁾ + 6·0	— 2·6	+ 19·4	6·6	...	...

Den uppskattade inkomsten af rörelse eller yrke m. m. tages här till norm, och såsom *godt år* betraktas hvarje sådant, som har att uppvisa ökning i jämförelse med det föregående, såsom *dåligt* det som företer motsatta resultat. Härvid är dock att märka, att omdömena måste i

¹ Ungefärliga uppskattningar.

hvarje fall hänföra sig icke till det verkliga taxeringsåret (enligt tabellen) utan till det närmast föregående året, på hvars utfall taxeringen stöder sig. Om vi börja med 1890, hafva vi alltså först tre dåliga år, 1890—1892; därpå följer en hastig och stark förbättring, börjande med 1893 och kulminerande 1897, hvarpå följer någon återgång 1898, återförbättring 1899, tydlig försämring 1900 och därpå ett utprägladt dåligt år, 1901. Den förbättring, som åter inträder 1902, skulle kanske icke hafva framträdtt så tydligt, om ej själfdeklaration införts vid 1903 års taxering. 1903 och (i mindre mån dock) 1904 äro utprägladt goda år.

Emigrationen följer taxeringarna noggrannt från år till år. Detta bevisar, att emigranttalet i hufvudsak rättar sig icke efter det löpande utan likasom taxeringarna efter det föregående årets förhållanden. Det är ju för öfrigt helt naturligt, att någon tid måste förflyta, innan ett så viktigt steg som en beslutad utvandring sättes i verket.

Importvärdets stigning och fall följer noga konjunkturerna; dess anvisningar framträda alltså ett år före taxeringen¹. Det samma har äfven varit förhållandet med sparkasseräkningens förändringar, som kunna följas — under jämförbara betingelser — från och med 1900. Postsparbanksrörelsen har däremot följt sin egen väg, säkerligen i hufvudsaklig grad på grund af ränteförhållandena. Hvad enskilda sparbanker beträffar, följa de tydligt och noggrannt de ekonomiska växlingarna; endast åren 1899 och 1900 bilda ett oväntadt undantag, som med hänsyn därtill att de största uttagningsöfverskotten förekomma i Stockholms stads och läns, Malmöhus läns och Göteborgs och Bohus läns sparbanker, utan tvifvel också har sin förklaring i ränteförhållanden: sparbankerna hafva varit för tröga i sina ränteändringar och hafva därför, där omständigheterna i högre grad det medgifvit, för en tid svikits af sin kundkrets. — Att det är taxeringen och icke sparbanksrörelsen som beträffande dessa års ekonomi lämnar det riktiga utslaget, bekräftas af så många omständigheter — jfr bl. a. kolumnerna för giftermålsfrekvens och varupriser — att i fråga därom icke något tvifvel kan råda.

Men de tider äro längesedan förbi, då skördeutfallet inverkade bestämmande eller utöfvade nämnvärdt inflytande på årens ekonomiska karaktär. Detta ådagalägger en första blick på kolumnen för den undersökta årsföljdens relativa skördevärden.

---

¹ Att icke några uppgifter lämnats i detta hänseende för åren före 1896, beror därpå, att tidigare värdeberäkningar knappast kunna anses tillräckligt tillförlitliga.

Vi torde af allt detta kunna sluta till, att en tämligen noggrann beräkning med afseende på bevillning och inkomstskatt 1906 låter sig verkställa med begagnande af de preliminära uppgifter här samlats öfver 1905 års import samt sparbanks- och sparkasserörelse. Och som dessa uppgifter öfverensstämma uti att karaktärisera det förflutna året såsom ett framstegsår, dock efter ganska blygsamma mått, skulle man kunna preliminärt anslå 1906 års bevillning till omkring 10 200 000 och samma års inkomstskatt till omkring 12 850 000 kronor. Den förra är af regeringen i årets statsverksproposition förslagsvis beräknad till 9 500 000 kronor; den senare beräknades af fjolårets riksdag till 11 400 000 kronor. Allmän fastighetsuppskattning äger först år 1908 rum.

Äfven för beräkningen af andra poster i riksstaten lämna uppgifterna från 1905 en ledning; dock måste de för detta ändamål sammanställas med hvad man redan kan hafva sig bekant i fråga om innevarande års allmänna ekonomiska tendenser.

---

1. Utvandringen till främmande världsdelar öfver Göteborgs, Malmös, Hälsingborgs och Stockholms hamnar 1900—1905,
enligt uppgifter från vederbörande länsstyrelser.
(Se Post- och Inrikes tidningar, senast n:r 18 för 1906.)

Utvandrarnas hemort.	1900	1901	1902	1903	1904	1905
Stockholms stad	735	963	1 555	1 630	884	863
Stockholms län	143	186	335	284	193	210
Uppsala »	68	101	210	306	103	104
Södermanlands »	188	329	457	329	221	243
Östergötlands »	712	989	1 565	1 697	894	886
Jönköpings »	824	1 203	1 610	1 663	885	884
Kronobergs »	824	883	1 300	1 063	637	655
Kalmar »	1 193	1 421	2 075	2 113	1 246	1 285
Gottlands »	183	236	301	387	194	195
Blekinge »	613	618	792	867	524	474
Kristianstads »	818	934	1 254	1 139	666	726
Malmöhus »	879	1 115	1 530	1 607	1 221	962
Hallands »	1 301	1 387	1 634	1 420	698	894
Göteborgs o. Bohus »	870	1 092	1 550	1 560	879	1 076
Älfsborgs »	1 264	1 727	2 069	1 883	1 037	1 545
Skaraborgs »	1 007	1 136	1 541	1 545	780	996
Värmlands »	867	1 076	1 853	1 858	834	1 476
Örebro »	504	637	1 213	1 262	484	536
Västmanlands »	157	191	416	444	193	177
Kopparbergs »	367	531	1 656	1 967	603	698
Gäflleborgs »	283	576	1 736	2 152	872	771
Västernorrlands »	212	368	1 109	1 171	525	615
Jämtlands »	31	15	76	119	84	206
Västerbottens »	47	85	538	701	340	343
Norrbottens »	112	161	626	777	241	521
Summa	14 202	17 960	29 001	29 944	15 238	17 341
Totalutvandring till utomeurop. länder enligt prästerskapets uppgifter	16 434	20 464	33 477	. . . .	. . . .	. . . .

Anm. De största skiljaktigheterna mellan länsstyrelsernas och prästerskapets uppgifter beträffande utvandringen pläga förekomma med afseende på emigranter från Värmlands samt Västernorrlands och Jämtlands län.

2. De offentliga arbetsförmedlingsanstalterna 1905.

(Jfr Meddelanden från K. Kommerskollegii afdelning för arbetsstatistik.)

Anstalt i:	Vid manliga afdelningar.			Vid kvinnliga afdelningar.			Tillsammans.			Tillsatta platser i proc. af arbetsökande
	Arbets- sökande	Lediga platser	Tillsatta platser	Arbets- sökande	Lediga platser	Tillsatta platser	Arbets- sökande	Lediga platser	Tillsatta platser	
Hälsingborg (öppnad $\frac{1}{10}$ 1902) ¹	4 518	1 567	1 878	1 766	1 627	890	6 284	3 194	2 768	44.0
Göteborg (öppnad $\frac{11}{11}$ 1902) .	5 987	4 496	3 694	5 494	6 434	3 443	11 481	10 930	7 137	62.2
Lund (öppnad $\frac{20}{5}$ 1905) . . .	778	332	190	363	595	203	1 141	927	393	34.4
Malmö (öppnad $\frac{22}{8}$ 1905) . . .	1 285	459	304	600	690	256	1 885	1 149	560	29.7
Stockholm (öppnad $\frac{22}{9}$ 1905) .	2 860	1 025	934	1 273	1 090	504	4 133	2 115	1 438	34.8
Sundsvall (öppnad $\frac{28}{10}$ 1905) .	175	41	17	29	23	9	204	64	26	12.7
Summa 1905	15 603	7 920	7 017	9 525	10 459	5 305	25 128	18 379	12 322	49.0
» 04	11 423	6 823	5 407	6 765	7 306	3 810	18 188	14 129	9 217	50.7
» 03	12 392	6 218	5 361	6 588	4 659	3 105	18 980	10 877	8 466	44.6
» 02	2 602	600	526	579	224	161	3 181	824	687	21.6

3. Skörden af säd, potatis och hvitbetor (för sockertillverkning) 1900—1905.

(Se Sammandrag af Kungl. Maj:ts Befallningshafvandes årsväxtberättelser och K. Finansdepartementets kontroll- och justeringsbyrås berättelser.)

	1900	1901	1902	1903	1904	1905	Medeltal 1895/1904
	Ton	Ton	Ton	Ton	Ton	Ton	Ton
Hvete, höst- och vår-	146 154	119 036	125 077	152 457	150 648	150 105	129 930
Råg, höst- och vår- .	676 847	569 800	579 576	623 267	540 127	651 015	582 650
Korn	336 635	300 885	283 454	328 207	320 568	309 818	312 744
Hafre	1 192 829	938 303	951 450	1 062 246	850 103	1 039 353	1 020 438
Blandsäd	226 653	169 221	183 873	213 566	205 002	215 883	192 889
Ärter.	39 364	25 421	9 771	34 129	28 940	31 929	32 747
Bönor och vicker . .	28 544	20 582	12 977	25 362	19 836	19 575	22 758
Summa	2 647 026	2 143 248	2 146 178	2 439 234	2 115 224	2 417 678	2 294 156
Hvitbetor ²	875 912	903 792	505 018	748 446	556 881	824 438	683 812
	HI.	HI.	HI.	HI.	HI.	HI.	HI.
Potatis	24 643 900	16 306 100	19 935 200	22 757 600	18 625 200	26 366 200	18 970 400

Beträffande 1905 års skörd i öfrigt meddelas, att *rofvor och rötter m. m.* gifvit öfver medelmåttig skörd; att *höskörden*, som till beskaffenheten varit god, till mängden blifvit från odlad jord nära medelmåttig och från naturlig äng medelmåttig; att *halmakastningen* varit af höstsäd nära god och af vårsäd medelmåttig samt i allmänhet af god beskaffenhet; äfvensom att *fodertillgången* är tillräcklig i Norrland, men ej fullt tillräcklig i södra och mellersta Sverige.

¹ I fråga om anstalten i Hälsingborg angifves, för år 1905, genom de siffror, som här införts i kolumnerna för »lediga platser», i själfva verket *antalet inkomna ansökningar från arbetsgivare*. Sådana ansökningar kunna hvar för sig afse ett flertal platser. — ² Uppgifterna afse vid sockerfabrikerna afverkade betor under de tillverkningsår, som börjat den 1 september de angifna kalenderåren.

4. Registrering af aktiebolag (ej försäkrings-), enskilda banker och folkbanker 1905 (enligt anmälningar till aktiebolagsregistret).

Bolagskategorier.	Antal bolag.	Fastställt aktiekapital eller grundfond, kronor.	Inbetaldt aktiekapital eller grundfond, kronor.	Beslut om		Verkställt	
				ökning af kapital (grundfond).			
				Antal bolag.	Belopp, kronor.	Antal bolag.	Belopp, kronor.
Bankaktiebolag	4	5 103 000	1 050 110	8	14 282 180	11	15 391 270
Enskilda banker	—	—	—	4	7 500 000	3	6 000 000
Folkaktiebanker	4	2 500 400	1 026 944	1	192 500	—	—
Folkbanker	1	250 000	250 000	—	—	—	—
Järnvägsaktiebolag	5	3 604 400	2 901 500	7	5 641 400	11	1 726 903
Industri- och fabriksaktieb.	249	32 197 635	27 511 732	163	46 306 610	161	40 783 760
Rederiaktiebolag	41	2 743 732	2 368 582	12	1 382 730	24	1 969 305
Handels- och hushållsför- eningsaktiebolag	113	7 718 480	6 562 595	35	2 054 950	30	812 595
Aktiebolag, bildade för hvarjehanda ändamål .	142	13 459 925	11 748 548	50	6 080 950	60	4 165 400
Summa 1905	559	67 577 572	53 420 011	280	83 441 320	300	70 849 233
» 04 ¹⁾	496	150 222 180	134 015 699	245	51 978 910	223	59 917 415
» 03 ²⁾	440	84 925 065	75 109 482	245	67 274 550	242	39 746 198
» 02 ³⁾	411	73 637 460	63 872 745	247	50 519 401	252	52 480 602
» 01 ³⁾	382	53 969 365	40 637 815	235	89 637 735	257	69 814 163
» 1900 ³⁾	380	58 452 715	47 925 426	284	42 043 223	244	28 137 861

5. Järntillverkning 1900—1905. (Ur Järnverksföreningens styrelses årsberättelser.)

Produkter.	1900	1901	1902	1903	1904	1905
	Ton.	Ton.	Ton.	Ton.	Ton.	Ton.
Tackjärn	518 800	521 200	530 700	498 300	520 300	527 300
Smältstycken	188 500	164 900	186 100	192 300	189 200	178 700
Bessemergöt	91 100	77 100	84 000	84 200	78 600	77 900
Martingöt	201 300	185 200	196 000	227 100	245 500	280 200

6. Guld- och silfverproduktionen 1900—1905.

(Kommerskollegii berättelser om bergshandtering samt uppgifter fr. vederbör. bergmästare.)

	1900	1901	1902	1903	1904	1905
	Kg.	Kg.	Kg.	Kg.	Kg.	Kg.
Guld	88·5	62·7	94·3	50·6	60·9	55·2
Silfver (med reduktion af silfverprecipitat till fin- silfver efter silfverhalten)	2 504·2	2 165·3	1 812·9	1 056·9	738·8	770·0

¹⁾ Däraf 21 ensk. banker och 1 folkbank med 91 383 200 kr. fastställt och 84 395 760 kr. inbetald grundfond. — ²⁾ Däraf 3 ensk. banker med 3 180 000 kr. beslutad grundfundsökning. — ³⁾ Försäkringsaktiebolag, som fr. o. m. 1904 skola anmälas till försäkringsregistret, äro här uteslutna (likasom äfven alla bolag, för hvilka K. M:t före 1897 års början fastställt ordning).

7. **Järnvägarna 1905.** (Enligt Sammandrag af svenska järnvägars trafikrapporter, utgifvet genom K. Järnvägsstyrelsens statistiska kontor.)

	Statens järnvägar.	Enskilda järnvägar.			Summa år 1905.	Motsvar. summa år 1904.
		Normal- spåriga.	Smal- spåriga.	Tillsammans.		
Trafikerad medellängd km.	4 195	5 504	2 872	8 376	12 571	12 238
Motsvar. 1904	4 195	5 379	2 664	8 043	12 238	—
Trafik:						
resande . . . . . antal	13 386 689	20 452 483	7 903 352	28 355 835	41 742 524	38 898 500
levfande djur . . . . st.	328 562	352 092	79 723	431 815	760 377	773 127
il- och fraktgods . . ton	9 290 625	14 235 681	3 535 024	17 770 705	27 061 330	25 433 523
Inkomster af:						
resande, resgods m. m. kr.	17 745 827	12 798 545	4 202 779	17 001 324	34 747 151	32 710 289
post, fordon m. m. »	1 575 403	1 132 272	391 023	1 523 295	3 098 698	2 944 846
levfande djur . . . . »	798 450	366 055	88 449	454 504	1 252 954	1 303 329
il- och fraktgods . . »	34 053 807	27 398 775	6 882 603	34 281 378	68 335 185	65 745 680
extra . . . . . »	411 957	673 201	179 917	853 118	1 265 075	1 170 819
Summa kr.	54 585 444	42 368 848	11 744 771	54 113 619	108 699 063	103 874 963
Pr dag o. bankilom. 1905 kr.	35'65	21'09	11'20	17'70	23'69	
» 1904 »	34'38	20'53	10'95	17'40	23'22	
» 1903 »	33'68	19'84	10'61	16'83	22'63	
» 1902 »	32'63	...	...	16'09	21'65	
» 1901 »	32'15	...	...	16'50	21'92	
» 1900 »	32'65	...	...	17'05	22'58	

Större enskilda järnvägar.	Km. ban- längd	Ink. i kr. pr dag o. bkm.		Större enskilda järnvägar.	Km. ban- längd	Ink. i kr. pr dag o. bkm.	
	1905	1905	1904		1905	1905	1904
A. Normalspåriga.							
Bergslagensas	486	32'30	31'21	Gäfle—Dala	92	68'94	62'97
Stockh.—Bergslagen m. m. .	389	24'66	23'90	Uddevalla—Herrljunga . . .	92	19'71	18'88
Mora—Vänern	288	10'32	10'62	Varberg—Borås	85	20'84	20'46
Halmstad—Nässjö	273	15'08	14'76	Hälsingborg—Hässleholm . .	82	40'97	38'15
Borås—Alfvesta	173	11'80	11'25	Ystad—Eslöf	76	21'55	20'94
Nässjö—Oskarshamn	169	17'21	17'90				
Östra Skånes	167	13'98	12'83	B. Smalspåriga.			
Oxelösund—Västmanland . .	156	44'25	43'19	Norsholm—Hultsfred	184	10'31	10'28
Skåne—Småland	148	9'58	9'36	Västergötland—Göteborg . .	168	13'27	13'09
Uppsala—Gäfle	137	27'54	25'47	Mellersta Blekinge	121	15'46	16'17
Ervalla—Otterbäcken	130	13'75	13'56	Falkenbergs	102	7'16	7'62
Dala—Hälsingland	121	7'57	6'36	Bredsjö—Degerfors	97	5'43	6'10
Norra Södermanlands	119	11'64	10'76	Gottlands	90	10'52	10'12
Karlskrona—Växjö	114	19'08	17'94	Örebro—Finspång	89	7'81	7'46
Falun—Mora	104	12'71	12'11	Uddevalla—Lelången	89	10'52	11'23
Härnösand—Sollefteå	102	11'10	10'77	Nordmark—Klarälfven	88	11'95	11'93
Östra centralbanan	101	11'78	11'20	Dala—Norrundet	86	10'51	...
Sala—Gäfle	99	9'69	8'98	Uppsala—Norrälje	81	8'58	7'29
Frövi—Ludvika	98	51'11	49'74	Karlshamn—Vislanda	78	12'28	12'15
Malmö—Simrishamn	96	20'52	20'78	Kalmar—Berga	77	10'63	10'14

8. Handelsflottans ökning och minskning 1903—1905.

(Se Kommerskollegii berättelser om sjöfart samt Post- och Inrikes Tidningar 1906, n:r 21.)

Uppgifterna afse registreringspliktiga fartyg, d. v. s. handelsfartyg om 20 ton och däröfver. Totalen angifva nettotonnaget.

	1903		1904		1905	
	Antal.	Ton.	Antal.	Ton.	Antal.	Ton.
A. Segelfartyg.						
Nybyggda inom riket	31	2 471	31	3 421	33	3 361
Förvärfvade från utrikes ort	46	11 080	45	8 558	59	13 204
Ökning hos förbyggda el. ommätta .	—	148	—	73	—	62
Förolyckade	58	9 102	37	5 564	54	7 148
Kondemnerade el. slofade	59	10 133	61	9 729	72	7 851
Öfvergångna i utländsk ägo	12	1 455	11	2 345	13	1 595
Minskning hos förbyggda el. ommätta	—	380	—	518	—	388
Befintliga vid årets slut	1 983	271 852	1 950	265 748	1 903	265 393
B. Ångfartyg.						
Nybyggda inom riket	22	6 864	21	4 278	21	3 069
Förvärfvade från utrikes ort	31	26 663	27	33 062	52	56 827
Ökning hos förbyggda el. ommätta .	—	1 115	—	1 712	—	1 339
Förolyckade	7	6 928	3	2 658	11	11 509
Kondemnerade el. slofade	7	642	5	600	2	134
Öfvergångna i utländsk ägo	4	3 386	8	2 426	7	3 264
Minskning hos förbyggda el. ommätta	—	4 197	—	1 243	—	367
Befintliga vid årets slut	987	375 999	1 019	408 124	1 072	454 085
C. Segel- och ångfartyg.						
Tillkomna	130	48 341	124	51 104	165	77 862
Afgångna	147	36 223	125	25 083	159	32 256
Befintliga vid årets slut	2 970	647 851	2 969	673 872	2 975	719 478

Handelsflottans ökning
uttryckt i *transportton*
(d. v. s. segelfartygens tontal + 3 ggr
ångfartygens).

1896	+63 192	1901	+ 59 453
97	+84 651	02	+ 25 298
98	+95 976	03	+ 51 096
99	+95 138	04	+ 90 271
1900	+79 490	05	+137 518

Bruttotonnaget
(ton *brutto*, ej att förväxla med
tons »deadweight») för:
segelfartyg   ångfartyg

1904	299 368	577 970
05	297 200	641 080

9. Införsel och utförsel af vissa varor 1904 och 1905 (enligt K. Generaltullstyrelsens månadsuppgifter, med värdeberäkningar efter 1904 års handelsstatistik).

A. Införda varor (direkt och från transitupplag tullbehandlade varor jämte uppläggningar på nederlag men ej förtullningar därifrån).	Kvantiteter.		Värden i kronor.	
	1904	1905	1904	1905
<i>Band</i> , siden: alla slag . . . . . kg.	24 950	32 900	798 000	1 053 000
andra slag . . . . . »	60 200	62 300	662 000	685 000
<i>Ben</i> , arb.: benmjöl . . . . . »	9 113 000	9 922 000	638 000	695 000
<i>Bomull</i> , ofärgad och färgad . . . . . »	17 379 000	19 251 000	18 248 000	20 214 000
<i>Brännvin</i> o. <i>Sprit</i> , på fat: af säd, potatis el. dyl. l. 50 %	455 600	459 000	487 000	491 000
af ris (arrak) . . . . . »	714 900	732 000	858 000	878 000
af socker (rom) . . . . . »	13 100	11 000	10 000	8 000
af vindrufvor(konjak) . . . . . »	944 100	1 071 000	1 020 000	1 157 000
på andra kärl: alla slag . . . l.	106 400	107 000	138 000	139 000
<i>Fartyg</i> , ång- . . . . . kr.	6 623 900	9 328 000	6 624 000	9 328 000
<i>Fisk</i> , salt. el. inl., torr el. rökt: sill, strömming m. m. kg.	40 821 000	38 521 000	7 756 000	7 319 000
sej . . . . . »	2 348 000	519 000	751 000	166 000
<i>Fläsk</i> , alla slag . . . . . »	5 311 000	4 007 000	3 824 000	2 885 000
<i>Frö</i> : klöfver- och ej specif. gräs- . . . . . »	2 507 000	2 231 000	3 259 000	2 900 000
lin- . . . . . »	19 491 000	20 300 000	5 847 000	6 090 000
<i>Färger</i> : anilin och andra tjärfärger . . . . . »	674 000	731 000	3 370 000	3 655 000
<i>Garn</i> : ull-, alla slag . . . . . »	1 832 500	1 735 000	8 961 000	8 484 000
bomulls-, alla slag . . . . . »	1 009 700	1 161 000	1 838 000	2 113 000
<i>Gryn</i> , ris- och rismjöl . . . . . »	3 218 000	1 799 000	539 000	301 000
<i>Gödningsämnen</i> , alla slag i tulltaxan ej specif. (ej benmjöl, chilisalpeter, superfosfat m. m.) . »	152 594 000	172 468 000	5 799 000	6 554 000
<i>Hudar</i> o. <i>Skinn</i> , ej pälswerk: oberedda, alla slag »	9 003 000	8 666 000	10 263 000	9 879 000
beredda, sulläder m. m. »	884 000	542 000	1 591 000	976 000
andra slag. . . . . »	888 000	802 000	5 328 000	4 812 000
pälswerk: beredda, lösa, alla slag »	81 000	100 600	1 256 000	1 559 000
<i>Humle</i> . . . . . »	587 600	760 000	2 938 000	3 800 000
<i>Kaffe</i> . . . . . »	26 029 000	30 493 000	20 563 000	24 089 000
<i>Kali</i> , kaustikt . . . . . »	2 030 000	2 159 000	2 233 000	2 375 000
<i>Kautschuk</i> m. m., oarbetad . . . . . »	618 000	832 000	3 554 000	4 784 000
arbetad: skodon m. m. . . . . »	251 000	268 000	1 506 000	1 608 000
<i>Kli</i> , alla slag . . . . . »	131 604 000	135 171 000	11 844 000	12 165 000
<i>Konserver</i> , alla slag . . . . . »	1 267 000	1 187 000	2 065 000	1 935 000
<i>Kreatur</i> : hästar, alla slag . . . . . st.	2 293	1 520	842 000	558 000
nöt » » . . . . . »	3 445	4 170	555 000	671 000
får » » . . . . . »	305	310	6 000	6 000
svin » » . . . . . »	366	400	2 000	2 000
<i>Kött</i> , alla slag . . . . . kg.	1 796 500	1 728 000	1 060 000	1 020 000
<i>Maskiner, redskap o. verktyg</i> , i tulltaxan ej specif. (ej ångmaskiner och symaskiner) . . . . . kr.	18 145 000	18 877 000	18 145 000	18 877 000

A. Införda varor (direkt och från transitupplag tullbehandlade varor jämte uppläggningar på nederlag men ej förtullningar därifrån).	Kvantiteter.		Värden i kronor.	
	1904	1905	1904	1905
<i>Metaller</i> och ej specif. arbeten däraf:				
järn o. stål: tack- och barlastjärn . . . . . kg.	64 183 000	46 288 000	3 851 000	2 777 000
järnvägsskenor . . . . . »	56 104 000	56 436 000	5 049 000	5 079 000
balk-, hörn- m. m., minst 20 kg. per löp. meter . . . . . »	24 910 000	23 096 000	2 553 000	2 367 000
plåtar, med tenn öfverdragna . . . . . »	5 396 000	5 657 000	1 511 000	1 584 000
rör, gjutna, alla slag . . . . . »	11 126 000	12 823 000	957 000	1 103 000
smidda, valsade el. dragna . . . . . »	7 052 000	7 646 000	1 975 000	2 141 000
<i>Natron</i> , salpetersyradt (chilisalpeter) . . . . . »	19 456 000	22 896 000	3 308 000	3 892 000
<i>Oleomargarin</i> . . . . . »	320 000	251 500	256 000	201 000
<i>Oljekakor</i> . . . . . »	99 889 000	102 592 000	12 186 000	12 516 000
<i>Oljor</i> : feta, andra slag: på fat . . . . . »	13 204 000	14 422 000	6 602 000	7 211 000
fossila eller mineral-, renade . . . . . »	94 525 000	104 378 000	14 179 000	15 657 000
<i>Ost</i> , alla slag . . . . . »	311 800	320 600	421 000	433 000
<i>Papper</i> , alla slag . . . . . »	2 095 000	2 336 000	2 284 000	2 546 000
<i>Potatis</i> . . . . . »	21 596 000	23 878 000	1 058 000	1 170 000
<i>Ris</i> , oskaladt (Paddy) . . . . . »	14 980 000	12 996 400	1 798 000	1 560 000
<i>Salt</i> , kok-, alla slag . . . . . hl.	891 300	916 000	1 426 000	1 466 000
<i>Schoddy</i> el. <i>Konstull</i> , alla slag . . . . . kg.	2 136 000	2 303 000	1 709 000	1 842 000
<i>Smör</i> , naturligt . . . . . »	576 800	407 600	981 000	693 000
konstgjordt (margarin) . . . . . »	3 500	6 070	3 000	5 000
<i>Socker</i> : raffineradt, alla slag . . . . . »	269 800	1 482 000	73 000	400 000
oraffineradt, alla slag . . . . . »	7 036 900	19 990 000	1 407 000	3 998 000
sirap och melass . . . . . »	14 794 000	15 957 000	2 811 000	3 032 000
<i>Spannmål</i> , omalen: hafre . . . . . »	94 138 000	80 917 000	9 649 000	8 294 000
hvete . . . . . »	222 376 000	194 414 000	30 021 000	26 246 000
korn . . . . . »	864 000	468 000	91 000	49 000
majs . . . . . »	6 030 000	12 441 000	561 000	1 157 000
råg . . . . . »	142 681 000	88 395 000	13 911 000	8 619 000
malen: hvetemjöl . . . . . »	7 280 000	5 237 000	1 310 000	943 000
rågmjöl . . . . . »	6 578 000	3 522 000	724 000	387 000
<i>Stenkol</i> och <i>Koks</i> . . . . . hl.	44 999 000	44 026 000	63 899 000	62 517 000
<i>Superfosfat</i> . . . . . kg.	11 060 000	5 111 000	641 000	296 000
<i>Symaskiner</i> och <i>Stickmaskiner</i> m. m. . . . . kr.	1 657 000	1 488 000	1 657 000	1 488 000
<i>Talg</i> . . . . . kg.	6 104 000	5 987 000	3 052 000	2 994 000
<i>Tobak</i> , oarbetad: blad och stjälk . . . . . kg.	3 487 000	3 616 000	3 836 000	3 978 000
arbetad: cigarrer och cigarretter . . . . . »	216 500	230 800	2 165 000	2 308 000
<i>Tråd</i> , bomulls- . . . . . »	324 000	327 100	2 997 000	3 026 000
<i>Ull</i> , ofärgad och färgad . . . . . »	4 730 000	4 762 000	4 967 000	5 000 000
<i>Velocipeder</i> , färdiga . . . . . st.	3 580	5 530	394 000	608 000
<i>Vin</i> , af t. o. m. 25 % alk.-halt: på fat . . . . . kg.	2 538 300	2 215 000	2 538 000	2 215 000
på andra kärl: musserande . . . . . l.	324 000	342 300	972 000	1 027 000
icke musserande . . . . . »	214 900	217 200	430 000	434 000
<i>Väfnader</i> , siden-, alla slag . . . . . kg.	107 700	139 600	3 985 000	5 165 000
bomulls-, » » . . . . . »	1 616 600	1 659 000	6 337 000	6 503 000
ylle-, » » . . . . . »	1 375 800	1 398 000	10 374 000	10 541 000
linne-, » » . . . . . »	468 800	480 000	1 369 000	1 402 000
vattentäta: mattor . . . . . »	1 527 000	1 831 000	2 672 000	3 204 000
<i>Ägg</i> . . . . . st.	84 047 000	68 776 000	3 362 000	2 751 000
Summa värde för ofvan angifna importvaror	—	—	393 490 000	397 056 000

B. Utförda varor (jämväl från nederlag).	Kvantiteter.		Värden i kronor.	
	1904	1905	1904	1905
<i>Brännvin o. Sprit</i> , på fat: af säd, potatis o. dyl. l. 50 %	357 100	114 600	75 000	24 000
<i>Cement</i> . . . . . kg.	27 477 000	38 548 000	714 000	1 002 000
<i>Fartyg</i> , ång- . . . . . kr.	470 000	62 000	470 000	62 000
<i>Fisk</i> , färsk: sill, strömming m. m. . . . . kg.	12 089 000	31 185 000	967 000	2 495 000
alla andra slag . . . . . »	1 707 000	2 408 000	1 331 000	1 878 000
salt. el. inl., torr el. rökt: sill, strömming m. m. »	4 461 000	5 087 000	892 000	1 017 000
alla andra slag . . . . . »	265 000	231 000	101 000	88 000
<i>Fläsk</i> , alla slag . . . . . »	2 860 000	2 178 000	2 860 000	2 178 000
<i>Frukt</i> er o. bär m. m., friska . . . . . »	8 061 000	4 898 500	2 418 000	1 470 000
<i>Glas</i> : bunkar, burkar, buteljer m. m., oslipade . »	12 396 000	11 638 000	1 240 000	1 164 000
alla andra slag (utom fönster- och spegel-) »	1 164 000	991 000	2 212 000	1 883 000
<i>Hudar</i> o. <i>Skin</i> n, ej pälswerk: oberedda, alla slag »	5 670 000	7 126 000	5 387 000	6 770 000
<i>Instrument</i> er, kirurgiska, matemat. m. m. (där- ibland telefoner) . . . . . kr.	3 378 000	3 638 000	3 378 000	3 638 000
<i>Kreatur</i> : hästar, alla slag . . . . . st.	1 350	2 770	657 000	1 349 000
nöt, » » . . . . . »	18 340	21 500	2 568 000	3 010 000
får, » » . . . . . »	4 400	3 110	84 000	59 000
svin, » » . . . . . »	471	570	5 000	7 000
<i>Kött</i> , alla slag . . . . . kg.	1 590 400	1 700 000	938 000	1 003 000
<i>Lervaror</i> , ej spec.: tegel, eldfast, fasadtiegel m. m. »	38 560 000	42 844 000	771 000	857 000
» , mur- och klinker- . . . . . st.	25 604 000	29 277 000	819 000	937 000
rör och rördelar . . . . . kg.	10 963 000	11 826 000	658 000	710 000
<i>Maskiner</i> , <i>redskap</i> och <i>verktyg</i> , ej specif. (ej ång- och symaskiner) . . . . . kr.	14 395 000	14 180 000	14 395 000	14 180 000
<i>Metaller</i> och ej spec. arbeten däraf:				
järn o. stål: tack- och barlastjärn . . . . . kg.	87 265 000	110 352 000	6 109 000	7 725 000
skrot . . . . . »	6 383 000	10 360 000	319 000	518 000
göten . . . . . »	9 657 000	15 039 000	966 000	1 504 000
smältstycken och rästänger . . . . . »	18 158 000	28 892 000	1 997 000	3 178 000
stångjärn . . . . . »	174 181 000	192 179 000	24 385 000	26 905 000
stångjärnsafhugg . . . . . »	2 230 000	4 746 000	223 000	475 000
valstråd (trådjärn) . . . . . »	4 665 000	5 615 000	676 000	814 000
valsade el. smidda plåtar, alla slag »	2 455 000	2 443 000	368 000	366 000
rör och rördelar, alla slag . . . . . »	10 142 000	11 025 000	4 057 000	4 410 000
tråd, dragen . . . . . »	1 831 000	1 580 000	641 000	553 000
spik, alla slag . . . . . »	4 204 000	5 355 000	757 000	964 000
<i>Mineralier</i> , malm: järn- . . . . . »	3 065 532 000	3 316 206 000	24 861 000	26 894 000
zink- . . . . . »	44 350 000	51 764 000	2 639 000	3 080 000
<i>Ost</i> , alla slag . . . . . »	6 770	5 140	5 000	4 000
<i>Papp</i> , alla slag . . . . . »	11 269 000	13 050 000	1 690 000	1 958 000
<i>Papper</i> , alla slag . . . . . »	91 013 000	108 625 000	18 203 000	21 725 000
<i>Pappersmassa</i> (trämassa), kemisk, torr . . . . . »	231 427 000	239 038 000	32 400 000	33 465 000
» våt . . . . . »	20 524 000	29 926 000	1 437 000	2 095 000
mekanisk, torr . . . . . »	58 321 000	48 967 000	4 374 000	3 673 000
» våt . . . . . »	82 291 000	65 536 000	2 880 000	2 294 000
<i>Smör</i> , naturligt . . . . . »	19 531 000	18 400 000	35 156 000	33 120 000
konstgjordt (margarin) . . . . . »	468 700	455 000	445 000	432 000
<i>Spannmål</i> , omalen: hafre . . . . . »	813 000	2 791 000	83 000	286 000
hvete . . . . . »	112 000	152 300	15 000	21 000
korn . . . . . »	49 000	26 600	5 000	3 000
råg . . . . . »	12 000	27 100	1 000	3 000
malen: hvetemjöl . . . . . »	160 000	133 400	29 000	24 000
rågmjöl . . . . . »	3 578 000	2 347 000	394 000	258 000

B. Utförda varor (jämväl från nederlag).	Kvantiteter.		Värden i kronor.	
	1904	1905	1904	1905
Sten, ej specificerad: oarbetad m. m. . . . . kr.	2 592 000	3 273 000	2 592 000	3 273 000
arbetad, andra slag än polerad »	7 565 000	9 562 000	7 565 000	9 562 000
Trävaror: oarbetade, blåde eller sågade af furu eller gran:				
timmer och mastträ af minst 25 cm. . . . . kbm.	19 300	37 840	410 000	803 000
spiror, timmer och mastträ af mindre diameter »	58 300	153 210	758 000	1 993 000
bjällkar af minst 20 cm. tjocklek . . . . . »	50 600	59 890	1 351 000	1 598 000
sparrar (af mindre tjocklek) . . . . . »	345 800	359 210	4 986 000	5 180 000
syllar (sleepers) . . . . . »	44 200	79 700	774 000	1 395 000
grufstolpar (pitprops) . . . . . »	1 068 400	707 430	9 242 000	6 119 000
plankor och bräder, ohyflade, 21 cm. och där- öfver breda: af furu . . . . . »	581 600	692 390	20 251 000	24 109 000
» gran . . . . . »	221 200	253 640	6 116 000	7 013 000
battens och bräder, ohyflade, 15—21 cm. breda: af furu . . . . . »	872 200	919 310	23 741 000	25 024 000
» gran . . . . . »	668 000	732 800	15 845 000	17 382 000
battens, scantlings o. bräder, ohyflade, under 15 cm. breda: af furu . . . . . »	722 000	683 330	15 927 000	15 074 000
» gran . . . . . »	641 000	677 430	13 025 000	13 765 000
bräder, hyflade, 21 cm. o. däröfver breda: af furu » gran . . . . . »	21 100	60 020	774 000	2 202 000
» gran . . . . . »	43 900	37 820	1 353 000	1 166 000
bräder, hyflade, 15—21 cm. breda: af furu . . »	184 000	171 030	5 708 000	5 305 000
» gran . . . . . »	145 500	140 090	4 190 000	4 035 000
bräder, hyflade, under 15 cm. breda: af furu . »	70 600	75 100	1 880 000	2 000 000
» gran . . . . . »	105 700	101 450	2 765 000	2 654 000
bräd- och plankstump . . . . . »	418 400	380 980	2 770 000	2 522 000
lister, läkter och ribbor . . . . . »	65 200	72 190	1 048 000	1 161 000
arbetade: snickeriarbeten m. m.				
byggnadsmaterial (dörrar, fönsterramar m. m.) kr.	6 617 700	5 522 900	6 618 000	5 523 000
alla andra slag . . . . . »	5 625 000	4 907 400	5 625 000	4 907 000
Tändstickor . . . . . kg.	17 025 000	18 673 000	7 832 000	8 590 000
Väfnader: bomulls-, alla slag . . . . . »	210 500	153 420	808 000	589 000
ylle-, alla slag . . . . . »	107 100	81 870	643 000	491 000
Ägg . . . . . st.	1)22 700 000	32 100 000	1 135 000	1 605 000
Summa värde för ofvan angifna exportvaror	—	—	373 787 000	397 568 000

		Införselvärdet, kr.	Ökning (+) eller minskn. (—) från föreg. år, kr.	Utförselvärdet, kr.	Ökning (+) eller minskn. (—) från föreg. år, kr.
1900	enl. handelsstatistiken	534 935 000	+ 30 147 000	391 334 000	+ 33 149 000
01	»	466 320 000	— 68 615 000	353 505 000	— 37 829 000
02	»	505 196 000	+ 38 876 000	392 373 000	+ 38 868 000 ²⁾
03	»	534 902 000	+ 29 706 000	441 417 000	+ 49 044 000
04	»	578 453 000	+ 43 551 000	414 724 000	— 26 693 000
	prelim.	393 490 000		373 787 000	
05	»	397 056 000	+ 3 566 000	397 568 000	+ 23 781 000

¹⁾ Enligt handelsstatistiken.

²⁾ Ökningen till stor del att tillskrifva fullständigare uppgifter öfver exporten till Norge.

10. Tullmedel samt fyr- och båkmedel 1900—1905.

(Uppgifter från K. Generaltullstyrelsen.)

År.	Debiterade tullavgifter, kronor.	Däraf lastpenningar, kronor.	Fyr- och båkmedel, kronor.
1900	57 731 764	594 376	1 766 110
01	49 684 861	576 071	1 684 056
02	55 859 717	620 926	1 750 043
03	57 036 606	638 683	1 819 022
04	60 178 776	637 915	1 765 397
05	60 368 151	633 168	1 730 474

11. Riksmedelpris (i kronor) å nedanstående artiklar 1876—1905
enligt länens markegångstaxor, litt. A (med Kammarkollegij ändringar).(Jfr K. M:s proposition n:r 1, ang. statsverkets tillstånd och behof m. m., år 1901,
1886 års ekonomiska kommittés betänkande samt Statistisk Tidskrift.)

	1876/85	1886/95	1896/1900	1901	1902	1903	1904	1905
Hvete, 1 hl.	12'57	9'75	10'82	10'93	10'10	10'37	10'66	10'88
Råg, »	9'29	7'65	8'45	8'74	8'48	8'41	8'77	9'01
Korn, »	8'02	6'75	7'58	7'88	7'72	7'66	7'70	7'82
Hafre, »	4'86	4'02	4'38	4'83	4'87	4'63	5'04	4'97
Ärter, »	11'75	9'97	10'66	11'82	13'36	12'16	12'25	12'35
Smör, 1 kg.	1'60	1'54	1'66	1'83	1'80	1'77	1'76	1'79
Fläsk, »	0'85	0'78	0'81	1'00	1'04	1'00	0'94	0'99
Torrt kött, »	0'64	0'63	0'69	0'79	0'81	0'85	0'82	0'84
Oxe, 1 st.	100'89	94'82	104'81	116'50	119'97	130'79	118'72	124'30
Får, »	8'21	8'04	8'87	10'11	10'41	11'02	10'64	11'10
Höns, »	0'78	0'71	0'73	0'81	0'83	0'84	0'84	0'86
Ägg, 1 tjog	0'94	0'87	0'95	1'06	1'08	1'08	1'09	1'09
Strömming, 1 hl.	15'24	10'47	10'64	12'08	12'62	13'22	13'11	13'65
Lax, »	109'55	95'54	107'96	127'65	131'49	131'82	132'81	132'18
Torsk, »	16'52	13'60	13'57	15'57	15'50	15'60	15'87	16'06
Torr fisk, 1 kg.	0'44	0'42	0'49	0'59	0'58	0'58	0'57	0'60
Hö, 100 kg.	—	—	5'02	6'15	6'11	5'34	6'14	6'46
Halm, »	—	—	2'01	2'26	2'20	2'14	2'58	2'72

»Index Number» enligt *The Economist*:

	vid slutet af juni.	vid slutet af december.
1900	2 211	2 125
01	2 007	1 948
02	1 995	2 003
03	2 111	2 197
04	2 130	2 136
05	2 163	2 342

12. Större enskilda sparbanker. Insättningar och uttagningar 1904 och 1905. (Enligt enskildt inhämtade uppgifter.)

S p a r b a n k.	1904		1905		
	Insättningar, kronor.	Uttagningar, kronor.	Insättningar, kronor.	Uttagningar, kronor.	Öfverskott af insättningar (+) eller uttagningar (—), kronor.
Stockholms stads sparbank	5 360 089	5 052 386	5 782 323	5 850 596	— 68 273
Stockholms läns sparbank	2 305 547	2 294 217	2 427 005	2 754 031	— 327 026
Uppsala sparbank	1 513 142	1 316 056	1 600 005	1 454 927	+ 145 078
Eskilstuna stads sparbank	680 805	495 010	578 966	606,764	+ 27 798
Sparbanken i Nyköping	582 971	558 853	635 037	630 270	+ 4 767
Norrköpings sparbank	704 857	723 568	683 186	742 401	— 59 215
Linköpings sparbank	1 212 016	1 063 363	1 309 266	1 136 879	+ 172 387
Jönköpings stads och läns sparbank	815 058	751 925	820 239	853 938	— 33 699
Kronobergs läns sparbank (Växjö)	1 033 162	955 121	949 667	930 344	+ 19 323
Kalmar stads sparbank	397 814	330 595	455 899	394 844	+ 61 055
Sällskapet D. B. V:s sparbank (Visby)	475 643	436 592	536 011	464 150	+ 71 861
Sparbanken i Kristianstad	1 001 174	1 029 323	1 253 214	1 125 589	+ 127 625
Malmö sparbank	2 962 549	2 879 679	3 381 704	3 449 080	— 67 376
Sparbanken i Ystad	1 655 555	1 519 549	1 761 899	1 531 910	+ 229 989
Sparbanken i Lund	4 076 203	3 668 672	4 229 525	4 057 615	+ 171 910
Sparbanken i Hälsingborg	4 549 239	3 481 496	4 668 252	3 988 643	+ 679 609
Oxie härads sparbank (Malmö) . .	4 115 265	3 345 889	4 072 970	3 801 258	+ 271 712
Sparbanken Bikupan (Malmö) . .	4 304 998	3 115 377	4 012 848	3 250 504	+ 762 344
Halmstads sparbank	999 585	824 538	1 085 184	929 659	+ 155 525
Göteborgs sparbank	4 157 464	3 818 385	4 419 122	4 362 095	+ 57 027
Göteborgs och Bohus läns sparbank	3 729 851	3 192 933	3 924 015	4 008 395	— 84 380
Sparbanken i Vänersborg	533 493	574 871	512 242	607 625	— 95 383
Borås sparbank	942 054	796 217	958 629	893 265	+ 65 364
Skaraborgs läns allmänna sparbank (Skara)	819 843	786 085	947 754	933 115	+ 14 639
Karlstads sparbank	950 640	825 765	1 037 151	831 850	+ 205 301
Örebro sparbank	1 940 195	1 886 523	2 046 138	2 093 008	— 46 870
Västmanlands läns sparbank . . .	842 034	594 649	920 756	710 812	+ 209 944
Kopparbergs läns sparbank	845 300	644 703	829 344	701 757	+ 127 587
Gäfle stads sparbank	1 858 548	1 829 164	1 890 450	1 934 968	— 44 518
Gäfleborgs läns sparbank	1 242 623	1 386 784	1 255 432	1 586 132	— 330 700
Sparbanken i Härnösand	949 669	952 764	1 077 403	957 938	+ 119 465
Jämtlands läns sparbank	558 951	552 149	539 990	537 157	+ 2 833
Luleå sparbank	115 410	135 272	128 816	132 701	— 3 885
Summa	58 231 747	51 818 473	60 730 442	58 244 220	+ 2 486 222

Rikets samtliga sparbanker.

Öfvanstående sparbanker.

År.	Insättningar, kr.	Uttagningar, kr.	Öfverskott af insättningar (+) eller uttagningar (—), kr.	Insättningar, kr.	Uttagningar, kr.	Öfverskott af insättningar (+) eller uttagningar (—), kr.
1900	89 989 620	87 076 752	+ 2 912 868	45 691 320	46 474 926	— 783 606
01	96 614 458	87 692 704	+ 8 921 754	48 427 018	45 263 447	+ 3 163 571
02	100 472 341	92 195 783	+ 8 276 558	50 944 791	47 077 847	+ 3 866 944
03	112 354 039	98 464 709	+ 13 889 330	55 596 088	50 700 012	+ 4 896 076
04	.....	.....	.....	58 231 747	51 818 473	+ 6 413 274
05	.....	.....	.....	60 730 442	58 244 220	+ 2 486 222

Ekonomisk Tidskrift. 1906.

13. Postsparbanken. Insättningar och uttagningar 1905.

(Styrelsens för postsparbanken berättelser samt uppgifter från postsparbanken.)

K o n t o r i:	Insättningar.		Uttagningar.		Öfverskott af insättningar (+) eller uttagningar (—), kr.
	Antal.	Belopp, kr.	Antal.	Belopp, kr.	
Stockholm	129 318	1 912 890	34 874	2 190 745	— 277 855
Göteborg	16 996	264 709	5 447	323 301	— 58 592
Öfriga riket	416 373	9 468 778	113 292	11 742 993	— 2 274 215
Summa 1905	562 687	11 646 377	153 613	14 257 039	— 2 610 662
» 04	560 345	12 135 681	143 387	13 078 751	— 943 070
» 08	539 651	12 033 933	153 199	13 308 722	— 1 274 789
» 02	552 972	12 423 135	181 110	14 570 640	— 2 147 505
» 01	529 122	12 714 223	181 106	16 822 659	— 4 108 436
» 1900	542 713	13 601 291	178 709	19 043 636	— 5 442 345

14. Riksbankens, de solidariska bankbolagens och bankaktiebolagens ställning den 31 (30) december 1901—1905.

(Enligt sammandrag af till K. Finansdepartementet ingifna uppgifter.)

	1901	1902	1903	1904	1905
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
A. Tillgångar.					
Grundfunds- o. reservfondshypotek	50 307 972	27 015 010	8 623 896	—	—
Fastigheter	17 516 067	20 698 935	22 415 154	25 273 602	29 300 560
Inventarier	691 060	671 601	730 645	818 036	936 043
Kassa: lagligen i riket gällande guldmynt	41 035 370	42 655 875	43 696 895	42 852 535	41 078 550
annat guldmynt och omyntadt guld	12 083 912	11 796 092	15 683 042	20 489 027	27 473 403
öfrigt mynt samt de enskilda bankinrättningarnas riksbankssedlar och tillgodohavvanda på giroräkning hos riksbanken	37 050 655	45 502 043	45 526 561	48 685 944	52 340 298
enskilda bankers sedlar	4 409 680	2 056 305	323 525	—	—
Fordringar på räkningar med inhemska banker	72 476 127	87 797 951	92 435 853	81 853 856	73 297 756
Fordringar på räkningar med utländska banker och bankirer	54 339 074	43 939 610	47 949 982	58 046 938	59 852 164
Invisningar och växlar, betalbara vid anfordran eller inom kort tid, samt utländska bankers sedlar	10 815 372	22 093 226	22 188 542	20 018 557	26 916 210
Statspapper och räntebärande obligationer	129 656 534	158 112 654	166 994 272	157 196 283	170 111 302
Aktier	2 403 382	2 919 335	2 704 473	2 209 177	2 366 891
Amorteringslån samt lån på viss tid utan amortering	53 986 085	53 754 028	57 592 350	—	—
Diskonterade o. köpta växlar: inrikes	394 324 770	411 829 780	439 202 136	500 303 713	562 939 291
» » » utrikes	33 866 446	33 704 730	34 714 430	34 943 395	30 694 311
Utestående lån mot hypotek af: inteckning i fast egendom	223 697 421	238 481 135	258 134 393	354 874 563	378 735 610
publika papper och andra räntebärande obligationer	17 432 339	18 174 476	26 258 975	31 004 226	34 102 763
aktier	142 375 925	154 615 670	165 255 793	173 824 688	212 876 686

	1901	1902	1903	1904	1905
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Utestående lån mot hypotek af:					
varor eller annan här ej särskildt					
upptagen realsäkerhet	26 197 503	26 516 043	29 871 682	39 601 417	31 038 289
skuldbref med endast namnsä-					
kerhet	65 741 759	67 299 027	71 213 507	74 693 812	72 465 022
borgen	14 217 445	14 936 495	17 827 711	19 836 437	21 139 484
Afbetalningslån mot borgen eller					
annan säkerhet	10 617 147	10 563 853	¹⁾ —	¹⁾ —	¹⁾ —
Utestående på kassa- o. resekreditiv	141 793 527	135 676 359	144 890 529	157 083 957	159 201 230
» » löpande räkning	92 702 599	102 184 774	102 534 504	110 592 652	131 159 985
Utgifts- o. div. tillfälliga räkningar	46 159 451	35 022 691	40 480 724	42 478 658	48 982 632
På indrifning beroende	4 821 885	2 448 363	3 052 471	2 189 936	2 392 206
Summa	1 700 719 507	1 770 466 061	1 860 302 045	1 998 871 409	2 169 400 686
B. Skulder.					
Utelöpande egna banksedlar	156 641 181	162 633 841	170 428 972	172 726 638	185 382 879
» postremissväxlar	35 034 754	38 890 097	39 507 869	37 770 642	44 671 117
På räkningar med inhemska banker:					
på depositionsräkning	17 337 292	13 554 484	20 688 450	22 095 499	19 906 302
på andra räkningar	43 568 756	36 874 141	31 003 209	36 324 352	32 910 321
På räkningar med utländska banker					
och bankirer:					
hos bank insatta medel	43 298 989	51 287 023	45 411 729	32 562 519	40 304 198
på andra räkningar				44 579 559	56 742 610
På giroräkning	36 930 610	38 738 433	47 720 185	47 353 304	53 165 059
På sparkasseräkning	103 127 735	116 890 666	141 329 941	167 220 651	186 595 170
På upp- och afskrifningsräkning	96 569 833	98 816 657	101 222 729	98 894 604	106 304 750
På löpande räkning	24 983 528	35 863 216	36 246 933	28 605 760	43 520 048
På depositions- och kapitalräkning	613 655 930	622 833 796	636 175 584	662 770 626	705 309 945
Upptagna lån (och egna räntebär.					
obligationer)	131 667 154	135 731 029	134 295 563	137 545 823	129 317 992
Inkomst- och diverse tillfälliga räk-					
ningar	63 943 431	71 103 112	85 045 457	90 806 696	106 807 592
Grundfond	228 313 108	232 634 808	250 819 840	274 689 060	290 089 320
Kommanditfond	—	—	—	5 350 000	5 100 000
Reservfond	73 736 770	76 953 702	91 579 979	108 422 152	131 596 080
Dispositionsfond	29 910 436	33 944 856	²⁾ 25 040 605	²⁾ 27 153 524	²⁾ 26 577 303
Till statsverket anvisade medel	2 000 000	3 716 200	3 785 000	4 000 000	5 100 000
Summa	1 700 719 507	1 770 466 061	1 860 302 045	1 998 871 409	2 169 400 686
Beviljad kredit å kassa- och rese-					
kreditivräkning	207 234 940	209 566 495	223 839 257	235 791 759	245 390 401
Beviljad kredit å löpande räkning	135 420 696	155 544 345	158 633 058	177 474 070	207 957 883
Banksedelutgifningsrätt	237 999 563	212 009 938	196 484 323	198 082 262	220 417 731
» obegagnad	86 461 363	57 180 634	30 640 958	27 768 700	36 705 158
» öfverskriden	—	—	—	—	—

¹ Sedan Riksbankens dispositionsfond minskats med 12½ mill. kr., hvilket belopp föres såsom en från Riksbankens öfriga räkenskaper skild fond för afbetalningslån, upptagas dessas belopp icke här.

² Jfr not 1.

15. Bevilling och inkomstskatt 1905. (Enligt

L ä n.		Uppskattadt värde af:				Uppskattad inkomst förordningen) af:	
		jordbruks- fastighet.	annan fastighet.	bevill- ningsfri fast egen- dom.	Summa.	Kapital.	tjänst eller pension.
		Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Kr. 000	Kr. 000
1	Stockholms stad	0'1	922'3	124'1	1 046'5	18 489	76 653
2	Stockholms län . .	105'3	125'2	25'7	256'2	2 183	18 234
3	Uppsala » . .	72'9	54'8	24'5	152'2	1 272	11 189
4	Södermanlands » . .	100'6	64'9	19'6	185'1	1 381	13 180
5	Östergötlands » . .	166'7	165'4	35'6	367'7	2 427	22 586
6	Jönköpings » . .	95'1	61'3	17'2	173'6	1 070	9 063
7	Kronobergs » . .	74'7	25'7	10'5	110'9	825	5 238
8	Kalmar » . .	122'4	54'9	17'0	194'3	964	7 856
9	Gottlands » . .	34'1	15'7	8'4	58'2	229	2 323
10	Blekinge » . .	51'9	57'2	19'4	128'5	792	10 640
11	Kristianstads » . .	148'0	53'7	16'9	218'6	1 779	8 384
12	Malmöhus » . .	303'1	337'8	54'2	695'1	5 709	40 489
13	Hallands » . .	81'9	41'1	10'1	133'1	862	4 957
14	Göteborgs och Bohus » . .	87'6	354'2	52'3	494'1	5 780	48 523
15	Älfsborgs » . .	111'1	68'2	18'7	198'0	1 731	11 798
16	Skaraborgs » . .	153'0	43'5	26'4	222'9	1 285	8 639
17	Värmlands » . .	143'7	68'1	16'3	228'1	1 346	13 343
18	Örebro » . .	113'8	76'1	19'1	209'0	1 149	16 105
19	Västmanlands » . .	88'6	58'3	16'6	163'5	1 243	11 398
20	Kopparbergs » . .	146'0	66'6	28'6	241'2	1 291	15 607
21	Gäflleborgs » . .	106'9	110'8	21'7	239'4	2 127	20 594
22	Västernorrlands » . .	102'5	75'8	21'4	199'7	1 795	14 871
23	Jämtlands » . .	61'8	14'0	10'1	85'9	991	4 332
24	Västerbottens » . .	71'7	22'7	25'8	120'2	496	5 543
25	Norrbottens » . .	57'6	36'6	40'1	134'3	452	9 600
26	Summa	2 601'1	2 974'9	680'3	6 256'3	57 668	411 145
27	Däraf för städerna	45'9	2 185'2	326'4	2 557'5	36 031	232 172
28	Summa 1904	2 598'7	2 832'1	655'4	6 086'2	55 618	384 779
29	» 03 ^a)	2 597'9	2 708'2	637'5	5 943'6	53 131	350 335
30	» 02	2 357'6	2 340'5	556'8	5 254'9	41 109	307 230
31	» 01	2 356'6	2 245'4	541'0	5 143'0	40 680	292 064
32	» 1900	2 354'9	2 146'8	528'7	5 030'4	38 223	262 410
33	Medeltal 1896/1900	2 325'5	1 910'1	498'2	4 733'8	32 915	218 496
34	» 1891/95	2 235'0	1 529'9	433'4	4 198'3	28 545	154 318

¹ Beräknad för 1906 års stat till 9 300 000 kr. — ² Beräknad för 1905 års stat till 11 000 000 1893—1896 tillägsbevilling, utgörande resp. 1 502 203 kr., 5 178 326 kr., 5 302 969 kr. och 1 554 448 hvarje fullt hundratal kronor i fastighetsvärde.

Generalsammandrag, upprättade i K. Statskontoret.)

(enl. bevilnings- rörelse eller yrke eller eljest.		Taxerad inkomst (enl. för- ordningen om inkomst- skatt)).	B e v i l l n i n g				Inkomst- skatt.	
	Summa.		För jord- bruks- fastighet.	För annan fastighet.	För in- komst.	Summa.		
Kr. 000	Kr. 000	Kr. 000	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	
131 340	226 482	235 714	72	461 144	1 853 807	2 315 023	4 196 599	1
12 361	32 778	28 107	63 205	62 580	226 316	352 101	368 412	2
7 341	19 802	15 817	43 741	27 426	141 877	213 044	219 255	3
10 073	24 634	21 318	60 374	32 424	176 683	269 481	280 021	4
15 506	40 519	33 313	100 019	82 680	287 929	470 628	428 474	5
9 857	19 990	16 020	57 060	30 674	148 902	236 636	190 884	6
5 197	11 260	8 672	44 823	12 839	81 729	139 391	93 561	7
9 620	18 440	16 077	73 446	27 478	136 252	237 176	204 353	8
2 590	5 142	4 640	20 459	7 842	39 992	68 293	55 114	9
7 430	18 862	15 240	31 114	28 626	137 314	197 054	182 048	10
9 820	19 983	16 415	88 772	26 859	141 665	257 296	195 623	11
64 382	110 580	98 950	181 872	168 892	842 346	1 193 110	1 588 674	12
8 201	14 020	11 437	49 154	20 533	103 485	173 172	141 482	13
43 168	97 471	88 289	52 563	177 079	738 795	968 437	1 524 524	14
11 716	25 245	20 448	66 674	34 097	188 754	289 525	308 730	15
7 650	17 574	16 315	91 805	21 774	130 204	243 783	197 978	16
10 971	25 660	21 562	86 193	34 055	179 404	299 652	273 671	17
13 362	30 616	22 698	68 269	38 036	214 505	320 810	327 208	18
10 062	22 703	17 112	53 152	29 170	155 562	237 884	212 166	19
13 117	30 015	19 424	87 579	33 288	214 793	335 660	235 318	20
24 617	47 338	34 123	64 153	55 408	318 228	437 789	546 605	21
22 844	39 510	30 987	61 510	37 910	268 599	368 019	581 176	22
6 380	11 703	8 671	37 064	6 982	77 493	121 539	94 764	23
5 314	11 353	8 034	43 046	11 342	77 526	131 914	114 302	24
12 246	22 298	13 255	34 551	18 323	159 941	212 815	121 752	25
475 165	943 978	822 638	1 560 670	1 487 461	7 042 101	10 090 232	12 682 694	26
327 001	595 204	567 192	27 556	1 092 619	4 782 126	5 902 301	9 279 048	27
455 039	895 436	763 418	1 559 206	1 416 068	6 684 383	9 659 657	12 065 029	28
427 487	830 953	685 729	1 558 716	1 354 079	6 143 477	9 056 272	10 586 504	29
416 216	764 555	—	1 414 583	1 170 274	5 538 146	8 123 003	—	30
431 165	763 909	—	1 413 935	1 122 709	5 587 715	8 124 359	—	31
415 305	715 938	—	1 412 922	1 073 411	5 286 125	7 772 458	—	32
350 714	602 125	—	1 395 252	955 043	4 439 270	6 789 565	—	33
254 609	437 472	—	^{b)} 1 076 299	764 944	3 153 486	4 994 729	—	34

kr. — ^a Allmän uppskattning af fast egendom; själfdeklaration införd. — ⁴ Dessutom för åren
kr. — ⁵ Före 1893 utgick bevilning för jordbruksfastighet med 3 öre (i st. f. numera 6 öre) för